

„A magyarság szellemi becsületrendje”

szöveg: Örfi József

Évente négyszer osztanak Magyar Örökség Díjat. A kitüntetettek között személyek és intézmények is vannak, a Bírálóbizottság állampolgári felterjesztés után választja ki a díjazottakat. De mi is pontosan ez a magyar örökséget őrző díj, és milyen szellemiséget képvisel? A Magyar Örökség Díjat a Magyar Örökség és Európa Egyesület gondozásában ítélik oda: az egyesület elnök asszonyával, Zelényiné Kováts Annamáriával beszélgettünk.

Állampolgári joggal mindenkinek módjában áll Magyar Örökség Díjra javasolni olyan személyt, együttest, intézményt vagy akár létesítményt, akit, illetve amelyet erre érdemesnek tart. A Magyar Örökség Díjat még Farkas Balázs, Fekete György és Makovecz Imre kezdeményezésére, a Magyarországért Alapítvány Kuratóriumának tevékeny közreműködésével hozták létre, az alapítók kifejezett szándéka szerint azért, hogy a magyar kultúrát népszerűsítsék. A Magyar Örökség Díj kitüntetettjeinek kiválasztása az alulról építkező demokrácia elvén és gyakorlatán alapszik: a Bírálóbizottság kizárólag az így beérkezett javaslatokból választ. A díj külön érdekessége, hogy évente négyszer, a tavaszi és az őszi napjegy-egyenlőség, illetve a nyári és a téli napforduló időpontjához legközelebb eső szombaton osztják ki, kulturális műsor keretében. A Bírálóbizottság közel 30 tagja között olyan ismert személyiségek vannak, mint például Spányi Antal megyés püspök vagy Zelnik József etnográfus. A névsor szerint a testületben többek között matematikus, könyvtáros, újságíró, történész, színművész és pszichológus is jelen van. A tagok évente 12 alkalommal ülnek össze, egy-egy díjátadáshoz összesen három összejövetel tartozik. Az első történi a beérkezett állampolgári javaslatok elbírálása, majd titkos szavazás útján először 10, majd további szűkítéssel az aktuális 7 jelölt kiválasztása. Ugyanekkor fogalmazzák meg az oklevelek szövegét, majd összeállítják a díjátadáshoz kötődő kulturális programot.

A díj történetének első öt évében 1945 utáni teljesítményeket ismert el a Bírálóbizottság. A díjazottak között olyan nevek vannak, mint Kodály Zoltán vagy Antall József, de neves költők és tudósok között felbukkan például Böjte Csaba atya neve is. Az 1995–2000 közötti díjazottak adatait, illetve a róluk elhangzott laudációkat a *Magyar Örökség. Laudációk könyve 1995–2000* című kötetben közzétette a Magyarországért Alapítvány, majd megjelent a 2. és 3. kötet is a további 5-5 év díjazottaival. „A Magyar Örökség Díj gondozását 2003 márciusában a Magyar Örökség és Európa Egyesület vállalta fel. Eddigi gyakorlatunknak megfelelően feladatunknak tekintjük a magyar kultúra múltbeli és jelenkori, közismert és kevésbé ismert kiemelkedő teljesítményeinek, személyiségeinek, intézményeinek

népszerűsítését. A díj odaítélésével a művészet, a közművelődés, a tudomány, a sport és egyéb területek kiemelkedő képviselőinek érdemeire hívjuk fel a közvélemény figyelmét. Célunk a magyarság közös értékeinek ápolása” – mondta el lapunknak Zelényiné Kováts Annamária, a Magyar Örökség és Európa Egyesület elnöke. „A Magyar Örökség Díjban részesülők bekerülnek a magyarság láthatatlan szellemi múzeumába. Ablonczy László megfogalmazása szerint a Magyar Örökség Díj a »magyarság szellemi becsületrendje«, nem jár pénzjutalommal, sem más anyagi elismeréssel: a kitüntetettek egy merített papírból készült díszes oklevelet kapnak, valamint egy jelvényt, amely a magyar Szent Koronát ábrázolja” – mondta el az elnök. Az idei legutóbbi díjazottak között van Görbicz Anita és a Győri Audi ETO kézilabdacsapata, a Pető Intézet, Jelenczki István filmrendező, Görömbei András irodalomtörténész (azóta elhunyt), Juhász László művelődéstörténész, Várdy Béla és Várdy Huszár Ágnes amerikai magyar házaspár, és posztumusz díjat kapott Entz Géza művészettörténész. Jelenczki István filmrendezőt kérdeztük meg, mit jelent számára Magyar Örökség Díjnak lenni. „Ha az ember fia végigtekint azon a névsoron, akik már tagjai, részesei a Magyar Örökség Pantheonjának, akkor egy nagyon tiszta, szélessávú fény jelenik meg, amely átvilágít évszázadokon, évezredekken keresztül. Ez a magyarság »Láthatatlan Szellemi Múzeuma«, amely nekem egyben Templom” – fogalmazott a filmrendező. ■